

Силабус
навчальної дисципліни
Курсова робота з актуальних питань історії російської літератури
2021-2022 навчальний рік

Освітня програма Філологія
Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація 035.01 українська мова та література
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень вищої освіти

Викладач Вікторія ЗАРВА (Актуальні питання історії російської літератури)
Посилання на сайт <http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-zar-lit/composition-kaf-zar-lit/zarva>
Контактний телефон 0509267087
E-mail викладача: zarva@bigmir.net
Графік консультацій вівторок, 11.00-12.00, ауд. 204, корпус БДПУ 56

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)			90 год.	залік
	заочна (дистанційна)			90 год.	

Семестр: весняний

Мова навчання: російська

Ключові слова: курсова робота, російська література, літературний процес, поетика, літературний напрямок, індивідуальний авторський стиль

Мета та завдання курсу: Метою виконання курсової роботи з актуальних питань історії російської літератури є аналіз етапів літературного розвитку і творчості найвагоміших письменників; вивчення закономірностей взаємодії загальних тенденцій, національного і особистого в літературному процесі; засвоєння теоретичних знань у межах вивчення питань формування літературних жанрів, еволюції художньої форми; ознайомлення з теоріями, що були напрацьовані дослідниками в певних галузях літературознавства, систематизація, закріплення та поглиблення знань.

Основними завданнями є формування: здатності розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми в літературознавчій галузі; вміння застосовувати теорії та методи літературознавчих наук; навичок пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями; розвинутої культури мислення, вміння ясно і логічно висловлювати свої думки як усно, так і письмово; вміння самостійно опанувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід з позицій останніх досягнень філологічної науки; навичок інтерпретації й зіставлення літературних явищ, використання різних методів й методик аналізу літературних текстів; навичок ефективного використання довідкової літератури, різноманітних словників, електронних баз даних; здатності здійснювати дослідження в галузі філології, узагальнювати й оприлюднювати результати у фахових виданнях, виступах тощо.

У результаті написання курсової роботи студент буде **знати:**

- основні тенденції розвитку наукової думки в обраному напрямку літературознавчих досліджень;
- основні етапи та особливості проведення літературознавчого дослідження;
- принципи роботи з науковою та довідковою літературою з літературознавства.

У результаті написання курсової роботи студент буде **вміти:**

- здійснювати самостійний пошук інформації з теми дослідження, відбір матеріалів, необхідних для висвітлення та розкриття обраної літературознавчої проблеми;
- аналізувати, систематизувати, узагальнювати інформацію з теми дослідження;
- порівнювати літературні факти, явища, визначати їх подібності та відмінності;

- обґрунтовувати достовірність отриманих результатів дослідження;
 - представляти результати власного дослідження;
- послугуватися науковим стилем мовлення при написанні тез доповідей, статей.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики і літературознавства в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 9. Здатність до адаптації в новій ситуації. ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). СК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційних шлях розвитку вітчизняного і світового письменства. СК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та	ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного вдосконалення. ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі. ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства. ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації. ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних. ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності. ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу. ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації чи суперечливих вимог.

інновацій.	
СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.	
СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.	

Зміст курсу:

№ з/п	Назва етапів курсової роботи	Термін виконання етапів курсової роботи
1.	Вибір теми дослідження.	лютий
2.	Узгодження і (якщо необхідно) корегування вибраної теми з викладачем, обговорення принципової логічної структури роботи та попереднього списку необхідної літератури.	лютий
3.	Формування бібліографічного списку. Вивчення та опрацювання наукової літератури з теми дослідження. Укладання початкового плану курсової роботи і затвердження його науковим керівником.	лютий
4.	Робота з необхідною науковою літературою. Написання вступу: обґрунтування актуальності проблеми, визначення мети та завдань дослідження, визначення об'єкта, предмета, методології та методів дослідження. Збір фактичного матеріалу.	березень
5.	Написання теоретичної частини курсової роботи, подання на перевірку у встановлений термін. Збір фактичного матеріалу.	березень
6.	Обробка, систематизація та узагальнення зібраного фактичного матеріалу. Написання практичної частини курсової роботи, подання на перевірку у встановлений термін.	квітень
7.	Написання тез доповіді за результатами дослідження. Публікація у збірнику тез конференції.	Лютий-березень
8.	Написання висновків, перевірка адекватності отриманих результатів меті та завданням, що визначені у вступі до курсової роботи. Внесення необхідних коригувань.	Квітень
9.	Оформлення курсової роботи відповідно до вимог. Подання курсової роботи на перевірку у встановлені терміни.	травень
10.	Аналіз отриманого попереднього відзиву керівника роботи. Підготовка до захисту (написання виступу та створення презентації в Power Point).	Травень
11.	Захист курсової роботи.	Червень

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується вчасне та сумлінне виконання усіх етапів написання курсової роботи, обговорення дискусійних питань, самостійність виконання завдань; здатність здійснювати дослідження в галузі філології та узагальнювати й оприлюднювати результати.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання здійснюється на основі результатів попереднього оцінювання якості виконання курсової роботи науковим керівником і оцінювання захисту курсової роботи

комісією. Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за період написання курсової роботи, виставлених науковим керівником без урахування захисту курсової роботи (70 балів максимально) та виставлених комісією за результатами захисту курсової роботи (30 балів максимально) ($70+30=100$). Підсумкова оцінка за виконання курсової роботи вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1.1. Максимальна вага оцінювання написання та захисту курсової роботи у балах

Вид контролю	Максимальна вага оцінки у балах	Максимальна вага підсумкової оцінки у балах
Оцінка наукового керівника (без урахування захисту роботи)	70	100
Оцінка комісії (за результатами захисту роботи)	30	

Таблиця 1.2. Оцінювання курсової роботи

№ з/п	Критерії оцінювання	Кількість набраних балів						
		незадовільно	незадовільно	задовільно	задовільно	добре	добре	відмінно
		1-34	35-49	50-57	58-64	65-77	78-89	90-100
		F	FX	E	D	C	B	A
		не зараховано		зараховано				
I. Результати дослідження та рівень відповідності вимогам щодо оформлення результатів роботи								
1.	Композиційна гармонійність, логічність побудови, відповідність плану темі роботи.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
2.	Обґрунтованість актуальності теми роботи, її зв'язок з об'єктом і предметом дослідження; змістова відповідність мети, завдань і конструктивних висновків.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
3.	Повнота розкриття теми роботи. Ступінь розкриття теми, висвітлення та аналіз основних понять та ключових теоретичних положень, відповідність змісту підрозділів їх назвам.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
4.	Подання дискусійних точок зору на предмет дослідження, наявність авторської позиції щодо шляхів розв'язання проблем.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
5.	Рівень практичного дослідження проблеми, реальність і суттєвість результатів, запропонованих рекомендацій.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
6.	Відповідність списку першоджерел затвердженій темі. Наявність у списку літератури проблемних статей. Актуальність наведеної літератури.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
7.	Дотримання наукового стилю викладення матеріалу,	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7

	розвиненість мови.							
8.	Дотримання правил оформлення наукового тексту, рисунків, бібліографії, цитування та посилань на першоджерела.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
9.	Дотримання регламенту виконання роботи, співпраця з науковим керівником, урахування зауважень наукового керівника.	2,6	3,7	4,4	5	6	6,8	7
10.	Наявність наукової публікації (тези доповіді / стаття).	-	-	-	-	-	-	7
Оцінка наукового керівника (без урахування захисту роботи)		≈24	≈34	≈40	≈45	≈54	≈62	70
II. Виклад основних результатів дослідження та рівень відповідей на питання членів комісії								
1.	Логічність побудови доповіді, послідовність і чіткість викладу суті та основних результатів дослідження.	2,5	3,75	4,25	4,75	5,75	6,75	7,5
2.	Рівень володіння культурою презентації результатів науково-дослідної роботи; застосування мультимедійної техніки тощо.	2,5	3,75	4,25	4,75	5,75	6,75	7,5
3.	Дотримання регламенту виступу, вільність володіння матеріалом.	2,5	3,75	4,25	4,75	5,75	6,75	7,5
4.	Повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на запитання, вміння аргументовано захищати свою позицію.	2,5	3,75	4,25	4,75	5,75	6,75	7,5
Оцінка комісії (за результатами захисту роботи)		10	15	17	19	23	27	30
Максимальна кількість набраних балів		34	49	57	64	77	89	100

Таблиця 1.3. Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами та критерії оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності за 100-бальною шкалою	Шкала оцінювання ЄКТС		Критерії оцінювання	Національна шкала оцінювання	
	Оцінка за шкалою ЄКТС	Значення оцінки за шкалою ЄКТС		Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	Студент виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, може використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді.	відмінно	зараховано

78-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці творчо розв'язує вправи і завдання у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
65-77	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; вміє контролювати власну діяльність; виправляти помилки, добирати аргументи для підтвердження своїх думок.		
58-64	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	
50-57	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, фрагментів.		

1.4. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	Зараховано	A (відмінно)
78-89			B (дуже добре)
65-77	C (добре)		
58-64	D (задовільно)		
50-57	задовільно		E (достатньо)

35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно		F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія: Пер. з англ. Київ: Смолоскип, 2008. 358 с.
2. Безпечний І. Теорія літератури. Київ: Смолоскип, 2009. 388 с.
3. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
4. Методичні рекомендації до написання курсових робіт. Уклад. Г. О. Александрова, І. Е. Співак. Бердянськ: БДПУ, 2020. 54 с.
5. Павличко С. Теорія літератури. Київ: Основа, 2002. 679 с.
6. Положення про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті. URL: <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist-sayt.pdf> (дата звернення 07.04.2021 р.)
7. Положення про виявлення та запобігання академічному плагиату у Бердянському державному педагогічному університеті. URL: http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/10/perevirka_Plahiat1.pdf (дата звернення 07.04.2021 р.)
8. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. Офіційний вісник України № 20 від 10.03.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text> (дата звернення 07.04.2021 р.)
9. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. За ред. М. Зубрицької: Пер. з англ. Л. Онишкевич. Львів: Літопис, 2000. 831 с.

Додаткові

1. Аверинцев С.С. Софія – Логос. Словник. Київ: Дух і Літера, 1999. 464 с.
2. Білоус П. В. Теорія літератури. Київ: Академвидав, 2013. 528 с.
3. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція: Пер. з фр. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 230 с.
4. Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство. Київ: ВД «Києво-Могилянська акад.», 2008. 430 с.
5. Гадамер Г.Г. Герменевтика і поетика: Пер. з нім. Київ: Юніверс, 2001. 280 с.
6. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. Київ: Либідь, 2001. 283 с.
7. Деріда Ж. Письмо та відмінність: Пер. з фр. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 602 с.
8. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. Львів: Літопис, 2004. 384 с.
9. Енциклопедія постмодернізму. За ред. Ч. Вінквіста, В. Тейлора. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. 503 с.
10. Зборовська Н. Психологія і літературознавство. Посібник. Київ: Академвидав, 2003. 392 с.
11. Квіт С. Герменевтика. Посібник. Київ: ВЦ «Києво-Могилянська академія», 2005. 42 с.
12. Копистянська Н. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства: монографія. Львів: ПАІС, 2005. 368 с.
13. Крістева Ю. Як говорити до літератури. // Крістева Ю. Полілог: Пер. з фр. Київ: Юніверс, 2004. С. 9–198.
14. Лановик З. Hermeneutica Sacra: [монографія]. Тернопіль: РВВ ТНПУ, 2006. 587 с.
15. Лановик М. Теорія відносності художнього перекладу: літературознавчі проєкції. Тернопіль: РВВ ТНПУ, 2006. 470 с.
16. Леві-Строс К. Структурна антропологія: Пер. з фр. Київ: Основи, 2000. 387 с.
17. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. За ред. А. Волкова, О. Бойченка, І. Варича та ін. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.
18. Літературознавча енциклопедія: У 2 т. Автор-укладач Ю. Ковалів. Київ: Академія, 2007.
19. Літературознавчий словник-довідник. За ред. Р. Гром'яка, Ю. Коваліва, В. Теремка. Київ: ВЦ «Академія», 1997. 752 с.
20. Лотман Ю. Структура художественного текста. Москва: Искусство, 1970. 384 с.
21. Моклиця М. Основи літературознавства. Посібник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. 192 с.
22. Наливайко Д. Теорія літератури і компаративістика. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2006. 346с.
23. Нямцу А. Миф. Легенда. Литература (теоретические аспекты функционирования): [монографія]. Черновцы: Рута, 2007. 520 с.
24. Павличко С. Теорія літератури. Київ: Основа, 2002. 679 с.

25. Ткачук О. Наратологічний словник. Тернопіль: Астон, 2002. 174 с.
26. Фізер І. Психолінгвістична теорія Олександра Потебні: метааналітичне дослідження. Київ: Основи, 1993. 193 с.
27. Фройд З. Вступ до психоаналізу: Лекції зі вступу до психоаналізу з новими висновками. Київ: Основи, 1998. 710 с.

Інтернет-ресурси

1. Національна бібліотека України імені Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua> (дата звернення 10.08.2020)
2. Бібліотека БДПУ. URL: <http://catalog.bdpu.org/cgi-bin/wfinder.cgi> (дата звернення 10.08.2020)
3. Велика електронна бібліотека. URL: <http://www.big-library.info/> (дата звернення 10.08.2020)
4. Наукова бібліотека. URL: <http://elibrary.ru> (дата звернення 10.08.2020)
5. Зарубіжна і українська літератури (твори). URL: <http://www.e-reading.me/author.php?letter=%C0> (дата звернення 10.08.2020)
6. Український журнал іноземної літератури «Всесвіт». URL: <http://www.vsesvit-journal.com/index.php> (дата звернення 10.08.2020)
7. URL: <http://antique-lit.niv.ru/>
8. URL: https://pidruchniki.com/15100827/prirodnavstvo/uchennya_aristotelya
9. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/5959/1/O_Halchuk_NP_2008_GI.pdf
10. URL: <https://www.ed-era.com/courses/>
11. URL: <https://prometheus.org.ua>
12. URL: <https://vumonline.ua/course/classical-works-influence-on-modern-society/>
13. URL: <https://wisecow.com.ua/literatura/miczna-literatura/>